

70-lecie Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

Jakub Cieślak

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Katedra Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt

Dnia 23 listopada 1951 roku, w nowo powstałej Wyższej Szkole Rolniczej w Poznaniu decyzją Rady Ministrów powołano do istnienia Wydział Zootechniczny. W trakcie siedemdziesięciu lat swojej działalności Wydział nie tylko kilkakrotnie zmieniał swoją nazwę, ale podążając za „duchem czasu”, nieustannie ewoluował, aby dzięki silnej pozycji naukowej oraz bogatej ofercie dydaktycznej sprostać wymaganiom zmieniającej się rzeczywistości. Jubileusz 70-lecia, który właśnie obchodzimy, jest nie tylko okazją do świętowania i przywoływania licznych wspomnień, ale również – a może przede wszystkim – momentem skłaniającym do refleksji nad teraźniejszością i przyszłością Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Trochę historii

Ze względu na fakt, że Wyższa Szkoła Rolnicza została wydzielona jako autonomiczna uczelnia z Uniwersytetu Poznańskiego (1951), w skład powołanego do istnienia Wydziału Zootechnicznego weszły zarówno katedry przeniesione z Uniwersytetu, jak i nowe jednostki. W roku 1958 Wydział uzyskał prawo nadawania stopnia doktora w zakresie zootechniki a w roku 1961 prawo habilitowania w tej dyscyplinie. W latach 1961-1965 obowiązywała nazwa Wydział Hodowli Zwierząt, po czym powrócono do jej brzmienia pierwotnego (Wydział Zootechniczny). W roku 1998 w związku z poszerzeniem działalności naukowej i dydaktycznej Wydziału nastąpiło jego kolejne przemianowanie na Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt. Uwieńczeniem znaczącego rozwoju naukowego i kadrowego w zakresie szeroko pojętej biologii było uzyskanie przez Wydział w 2013 roku uprawnień do nadawania stopnia doktora nauk biologicznych. Biorąc pod uwagę fakt uruchomienia studiów weterynaryjnych oraz znaczący rozwój prac badawczych w tym zakresie, w 2015 roku nastąpiła kolejna zmiana nazwy, na Wydział Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach.

Podsumowując 70-letnie dzieje Wydziału, nie można zapomnieć o jego pracownikach naukowo-dydaktycznych, z których wielu na zawsze zapisało się w historii reprezentowanych przez siebie dyscyplin. Do grona luminarzy nauki związanych z naszym Wydziałem zaliczane są m.in. tak znane postaci, jak Lech Działoszyński, Jan Bogumił Sokołowski, Witold Folejewski, Kazimierz Gawęcki, Jerzy Szuman, Zdzisław Śliwa i Jerzy Zwoliński. Warto podkreślić, że dwóch z nich, profesorowie Kazimierz Gawęcki i Jerzy Zwoliński dostąpiło zaszczytu pełnienia funkcji rektora Uczelni.

Na przestrzeni lat dzisiejszy Wydział Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach podlegał wielokrotnym zmianom swojej struktury organizacyjnej. W początkowym okresie działalności w jego skład wchodziło dziewięć samodzielnych katedr, które w roku 1970 na fali reorganizacji uczelni zostały zastąpione przez trzy instytuty (Instytut Hodowli i Technologii Produkcji Zwierzęcej, Instytut Zoologii Stosowanej oraz Instytut Żywności Zwierząt i Gospodarki Paszowej). Struktura instytutowa istniała do 1981 roku, kiedy to ponownie powołano do istnienia zlikwidowane wcześniej katedry oraz wyodrębniono kilka nowych jednostek. Taki stan, z niewielkimi zmianami, trwał aż do ubiegłego dziesięciolecia, kiedy to przez pewien okres Wydział miał strukturę „mieszaną” z dwoma instytutami (Instytut Weterynarii i Instytut Zoologii) oraz zmieniającą się liczbą katedr (głównie w wyniku procesu łączenia małych jednostek w większe). Współcześnie w strukturze Wydziału znajduje się siedem katedr, Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej oraz Wydziałowa Pracownia Komputerowa (tab. 1).

Nauka

Pod względem zakresu prowadzonych badań naukowych Wydział Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach UP w Poznaniu jest unikatowy w porównaniu z podobnymi jednostkami funkcjonującymi na innych uczelniach w Polsce. Wyjątkowość wynika z faktu współistnienia na Wydziale aż trzech dyscyplin naukowych: zootechniki i rybactwa, weterynarii oraz nauk biologicznych. Taka koegzystencja, stanowiąca z jednej strony spore wyzwanie organizacyjne (równoległe funkcjonowanie trzech rad naukowych dyscyplin), pozwala na prowadzenie badań o charakterze interdyscyplinarnym, a tym samym na uzyskiwanie wyników o istotnym znaczeniu dla nauki, społeczeństwa i gospodarki. Jasno nakreślona strategia rozwoju Wydziału oraz zaangażowanie jego pracowników naukowo-dydaktycznych w osiągnięciu najwyższych celów sprawiają, że od wielu lat uzyskuje on bardzo dobre rezultaty. W trakcie ostatniej ewaluacji przeprowadzonej przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego Wydział uzyskał wysoką kategorię „A”. Bardzo liczymy na utrzymanie równie wysokiej pozycji podczas nadchodzącej ewaluacji naszych trzech dyscyplin. Umożliwiłoby to zachowanie stabilności finansowej i pozwoliło na kontynuowanie rozwoju Wydziału we wszystkich aspektach jego działalności.

Tabela 1

Aktualna struktura Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach

Jednostki podstawowe	Jednostki wewnętrzne
Katedra Chorób Wewnętrznych i Diagnostyki	-
Katedra Fizjologii Biochemii i Biostruktury Zwierząt	Pracownia Anatomii Zwierząt Pracownia Histologii i Embriologii Zwierząt
Katedra Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt	Pracownia Rozrodu Zwierząt Pracownia Hodowli Koni Laboratorium Badań Markerów Genetycznych u Koni
Katedra Hodowli Zwierząt i Oceny Surowców	Pracownia Weterynaryjnej Ochrony Zdrowia Publicznego
Katedra Nauk Przedklinicznych i Chorób Zakaźnych	-
Katedra Zoologii	Pracownia Rybactwa Śródlądowego i Akwakultury Pracownia Pszczelnictwa Pracownia Zoologii Pracownia Neurobiologii
Katedra Żywienia Zwierząt	Laboratorium (analizy pasz)
Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej	Przychodnia weterynaryjna
Wydziałowa Pracownia Komputerowa	-

W trakcie 70 lat działalności jego pracownicy mogli poszczycić się wieloma istotnymi osiągnięciami. W pierwszych trzech dekadach prace naukowe koncentrowały się głównie wokół zagadnień chowu i hodowli zwierząt. Do najważniejszych osiągnięć należy utworzenie nowych ras i linii owiec (owca wielkopolska, białogłowa owca mięsna, czarnogłowa owca mięsna) oraz świń (złotnicka biała i pstra). Kolejne lata to silny rozwój nauk podstawowych, w tym genetyki i fizjologii zwierząt. Rozwój ten zaowocował wieloma ważnymi odkryciami, jak opracowanie nowatorskich metod molekularnych służących identyfikacji zaburzeń rozwoju płci zwierząt gospodarskich (świnia, bydło, koń) i towarzyszących (pies, kot), opisanie roli wybranych mechanizmów genetycznych i epigenetycznych w kształtowaniu cech otluszczenia świni domowej, czy też opisanie wpływu licznych nowoodkrytych substancji hormonalnych na metabolizm komórkowy i gospodarkę energetyczną organizmów zwierząt domowych i laboratoryjnych. Trzeba wyraźnie podkreślić, że zainteresowania naukowe pracowników Wydziału nie ograniczają się jednak do badań dwóch wspomnianych grup zwierząt. Na Wydziale funkcjonuje również zespół zajmujący się zoologią i ekologią gatunków wolnożyjących. O sile naukowej tego zespołu świadczy fakt, że jego lider, prof. Piotr Tryjanowski jest najczęściej cytowanym naukowcem zatrudnionym na Wydziale (ponad 17 tysięcy cytowań w bazie Google Scholar), a także, jako członek Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian klimatu – IPCC – laureatem Nagrody Nobla.

Obecnie bardzo istotnym aspektem w ocenie działalności naukowej każdej jednostki jest innowacyjność prowadzonych badań, która często przekłada się na możliwość ich komercjalizacji oraz zwiększa prawdopodobieństwo sukcesu w aplikowaniu o środki na badania

pochodzące ze źródeł zewnętrznych, w tym z projektów europejskich. Również w tym zakresie WMWZ może poszczycić się znacznymi sukcesami. Szczególnym przykładem innowacyjnych badań, które mają ogromną szansę na wdrożenie do praktyki, są prace nad wykorzystaniem owadów jako źródła białka i tłuszczu w żywieniu zwierząt gospodarskich i towarzyszących (fot. 1), prowadzone pod kierunkiem prof. Damiana Józefiaka. Innym nurtem badawczym, doskonale wpisującym się w ogólnoświatowe trendy mówiące o konieczności globalnego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, są badania nad wpływem genetyki na zmienność poziomu metanu produkowanego przez krowy mleczne oraz nad wpływem żywienia na rozmiar emisji metanu.

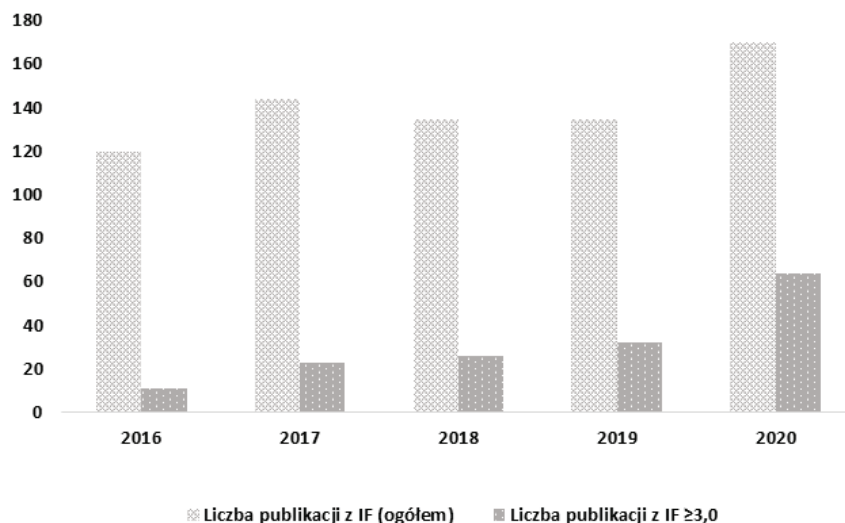

Fot. 1. Larwy muchówki *Hermetia illucens* – źródło białka i tłuszczu w żywieniu m.in. drobiu i ryb (fot. B. Kierończyk)

Warto podkreślić, że badania te nie byłyby możliwe, gdyby nie ścisła współpraca naukowców z Wydziałem z partnerami z Uniwersytetu Rolniczego w Wageningen (WUR), plasującym się w czołówce najlepszych uczelni rolniczych na świecie. Bardzo istotnymi projektami, które realizowane są obecnie na Wydziale we współpracy z WUR i innymi jednostkami w Europie są te finansowane z programów europejskich. Żywniowe metody ograniczenia emisji metanu od krów mlecznych opracowywane są w ramach programu FACCE ERA-GAS, którego liderami w Polsce są prof. Adam Cieślak i prof. Małgorzata Szumacher z Katedry Żywnienia Zwierząt. W ramach Programu Ramowego Horyzont 2020 uzyskano również niezwykle cenny projekt, którego założeniem jest wprowadzenie elementów ekstensywnego chowu zwierząt w celu poprawy jakości mięsa świni i drobiu. Liderem części projektu realizowanej przez Wydział jest dr inż. Ewa Sell-Kubiak. Ponadto, nasi naukowcy biorą obecnie aktywny udział w inicjatywach opartych o stworzone do tego celu europejskie sieci badawcze. Inicjatywy te, sfinansowane w ramach programu ERA-NET, dotyczą m.in. opracowania nowatorskich metod chowu zwierząt, uwzględniających konieczność obniżenia negatywnego oddziaływania produkcji zwierzęcej na środowisko.

Bardzo ważnym aspektem codziennej aktywności jednostek Wydziału jest współpraca z hodowcami, zarówno ta mająca charakter doradztwa zootechnicznego, jak i działalność typowo usługowa. Na WMWZ funkcjonuje m.in. Laboratorium Badań Markerów Genetycznych u Koni, świadczące głównie usługi w zakresie kontroli pochodzenia koni na podstawie analiz DNA oraz Laboratorium Katedry Żywnienia Zwierząt specjalizujące się między innymi w określaniu składu chemicznego pasz.

Podsumowując – wydaje się, że najważniejszym i najbardziej przekonującym odzwierciedleniem rozwoju naukowego Wydziału jest wzrost liczby publikacji z tzw. Listy Filadelfijskiej, które ukazały się w ostatnich pięciu latach (ryc. 1). W roku 2020 było ich o pięćdziesiąt więcej w stosunku do roku 2016. Szczególnie cieszy jednak zauważany z roku na rok wzrost udziału prac o wysokim współczynniku wpływu (IF³ 3,0), który dowodzi, że pracownicy i doktoranci Wydziału publikują nie tylko „więcej”, ale również „lepiej”. Budująca jest również duża liczba (około 40) różnego typu projektów badawczych aktualnie realizowanych na Wydziale oraz ciągły rozwój współpracy międzynarodowej, które dają nadzieję na kontynuację wzrostowego trendu publikacyjnego także w kolejnych latach. Przykłady największych projektów finansowanych przez NCN dla każdej z trzech dyscyplin naukowych

Ryc. 1. Liczba publikacji pracowników WMWZ w czasopismach z Listy Filadelfijskiej (2016-2020)

reprezentowanych przez pracowników WMWZ przedstawiono w tabeli 2.

Oferta dydaktyczna

Na naszym Wydziale Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach prowadzone jest kształcenie na trzech głównych kierunkach: zootechnice, weterynarii i biologii, co wynika z dyscyplin naukowych reprezentowanych przez pracowników naukowo-dydaktycznych. Od kilku lat wraz z innymi poznańskimi uczelniami prowadzimy również studia II stopnia na kierunku neurobiologia, będąc jedyną obok Uniwersytetu Jagiellońskiego uczelnią w kraju, na której można uzyskać dyplom magistra w tej intensywnie rozwijającej się dziedzinie nauk biologicznych. Warto jednak w tym miejscu zaznaczyć, że biorąc pod uwagę uwarunkowania demograficzne oraz zmieniające się wymogi rynku pracy, zmienia się oferta dydaktyczna Wydziału. Główne założenia dotyczące przekazywanych treści oraz formy prowadzonych zajęć pozostają jednak takie same. Przede wszystkim udostępniana studentom wiedza bazuje na prowadzonych na Wydziale badaniach naukowych – zgodnie z dewizą, iż dobra dydaktyka nie może istnieć w oderwaniu od solidnej nauki. Ponadto Wydział dokłada wszelkich starań, aby studenci mieli szeroki dostęp do nowoczesnego zaplecza badawczo-dydaktycznego. Warto w tym miejscu wspomnieć świetnie wyposażone Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej, liczne sale dydaktyczne mające charakter nowoczesnych laboratoriów, prosektorium do ćwiczeń z przedmiotu anatomia zwierząt, czy też cieszące się dużą popularnością wśród studentów narzędzie e-learningowe „Wirtualny mikroskop”, stworzone przez Pracownię Histologii i Embriologii Zwierząt. Wydział zapewnia również studentom bezpośredni kontakt ze zwierzętami. Pomagają w tym Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej, a także rolnicze zakłady doświadczalne Uniwersytetu (w Swadzimiu, Brodach, Muchocinie, Dłoni, Przybrodzie i Go-

Tabela 2

Największe projekty NCN (OPUS) realizowane obecnie przez pracowników WMWZ

Dyscyplina	Tytuł projektu	Kwota finansowania (PLN)	Lider projektu
Nauki biologiczne	„Zastosowanie technologii CRISPR – Cas9 do wyjaśnienia, czy zmiany architektury jądra interfazowego w trakcie adiopogenezy są przyczyną, czy skutkiem aktywności transkrypcji genów”.	1.469.700	Prof. dr hab. Izabela Szczerbal
Zootechnika i rybnictwo	„Rola tłuszczu pozyskanego z larw <i>Hermetia illucens</i> w żywieniu drobiu – od wartości pokarmowej do statusu zdrowotnego kurcząt rzeźnych.”	1.893.640	Prof. dr hab. Damian Józefiak
Weterynaria	„Nieinwazyjne strategie w monitorowaniu stanu zdrowia zwierząt. Badania nad przydatnością alternatywnych matryc w diagnostyce, epidemiologii i ocenie statusu immunologicznego na modelu świni domowej (<i>Sus scrofa domestica</i>).”	1.398.960	Prof. dr hab. Małgorzata Pomorska-Mól

rzyniu), w których studenci wszystkich kierunków studiów prowadzonych przez Wydział odbywają ćwiczenia terenowe. Nie do przecenienia jest również zaangażowanie otoczenia gospodarczego w kształcenie studentów. Wydział może poszczycić się ścisłą współpracą z firmami z sektora szeroko rozumianej produkcji zwierzęcej, w których odbywają się staże i praktyki zawodowe. Co więcej, firmy te stają się nierzadko pierwszymi miejscami zatrudnienia naszych absolwentów. Szczególnym przykładem współpracy jest kierunek Żywnienie Zwierząt – studia dualne, którego głównym założeniem jest prowadzenie znacznej części procesu dydaktycznego poza murami Uczelni – w firmach i zakładach otoczenia gospodarczego. Z punktu widzenia studentów pozwala to na uzyskanie umiejętności praktycznych. Z kolei interesariusze zewnętrzni mają możliwość realnego wpływu na ostateczny profil absolwenta, tak aby zdobyte przez niego kompetencje, jak najsilniej odpowiadały aktualnym potrzebom rynku pracy.

Kolejnym aspektem, nad którym trwają intensywne prace, jest zwiększenie atrakcyjności oferty dydaktycznej dla studentów zagranicznych. Sukcesem na tym polu jest uruchomienie anglojęzycznych studiów II stopnia *Animal Production Management* (fot. 2). W trakcie zakończonej niedawno rekrutacji zanotowaliśmy rekordową liczbę ponad 30 kandydatów z różnych stron świata. Podążając za ogólnoświatowymi trendami, Wydział nieustannie poszerza ofertę dydaktyczną o nowe studia podyplomowe, a także bardzo popularne w ostatnim czasie kursy on-line, webinaria itp. Przykładem tego typu działań z ostatnich tygodni jest zainicjowanie dwusemestralnych studiów podyplomowych „Obrót i zarządzanie gatunkami zagrożonymi, inwazyjnymi i niebezpiecznymi – zwierzęta, rośliny, produkty”, które są obecnie jedyną propozycją dydaktyczną dotyczącą tego zagadnienia w Polsce.

Namacalnym dowodem wysokiego poziomu nauczania jest fakt, iż w rankingu Perspektyw już po raz czwarty z rzędu Zootechnika – „flagowy” kierunek studiów prowadzonych na Wydziale, uzyskał najwyższą notę w kraju. Potwierdza to również wzorowa ocena wystawiona temu kierunkowi przez Polską Komisję Akredytacyjną (PKA). Pozostałe prowadzone na Wydziale kierunki studiów mają pozytywną ocenę PKA. Warto podkreślić, iż na ogólną, bardzo dobrą ocenę działalności dydaktycznej Wydziału składają się również indywidualne osiągnięcia najlepszych studentów. Wielu z nich jest współautorami publikacji naukowych oraz laureatami licznych nagród i stypendiów (m.in. prestiżowego „Diamentowego Grantu”). Szczególnie cieszy nas fakt, iż po uzyskaniu dyplomu wielu studentów wybiera ścieżkę kariery naukowej, rozwijając swoje pasje badawcze w ramach kształce-

Fot. 2. Studenci kierunku *Animal Production Management* w trakcie ćwiczeń terenowych (Fot. R. Mięka)

nia w Szkole Doktorskiej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu lub w innych jednostkach naukowych w kraju i za granicą. Cenne są dla nas również informacje z rynku pracy, mówiące o tym, że nasi absolwenci dobrze się na nim odnajdują. Znajdują zatrudnienie „w zawodzie”, a z czasem stają się cenionymi specjalistami w obranych przez siebie dziedzinach.

Kadra Wydziału

Kadra naukowo-dydaktyczna Wydziału liczy obecnie 170 osób, w tym 35 profesorów tytułarnych, 53 profesorów uczelni i adiunktów ze stopniem doktora habilitowanego, 66 adiunktów ze stopniem doktora oraz 16 asystentów (magistrów oraz lekarzy weterynarii). Sytuacja kadrowa Wydziału jest bardzo dynamiczna, co między innymi wynika z faktu ciągłego budowania zespołu specjalistów z dyscypliny weterynaria, którzy gwarantują zarówno kształcenie studentów, jak i badania naukowe na najwyższym poziomie. Wielu naukowców zatrudnionych na Wydziale posiada już w swoich dziedzinach ugruntowaną, silną pozycję. Dlatego też wybierani są oni do pełnienia ważnych funkcji w radach instytutów naukowych, w ogólnokrajowych i lokalnych strukturach Polskiej Akademii Nauk, w instytucjach odpowiedzialnych za dystrybuowanie środków na badania naukowe (NCN i NCBiR), czy też w Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Nasi naukowcy są redaktorami wielu czasopism naukowych o zasięgu międzynarodowym oraz autorami skryptów i podręczników akademickich. Za swoje osiągnięcia na polu naukowym i dydaktycznym uzyskują liczne nagrody i wyróżnienia, zarówno indywidualne, jak i zespołowe. Szczególnym przykładem docenienia dorobku naukowego pracowników Wydziału z ostatnich lat jest nadanie tytułu doktora *honoris causa* Czeskiego Uniwersytetu Przyrodniczego w Pradze profesorowi Piotrowi Tryjanowskiemu oraz Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy śp. profesorowi Andrzejowi Rutkowskiemu.

Poza niepodważalnym wkładem doświadczonych pracowników w rozwój Wydziału warto wspomnieć również o ogromnym zaangażowaniu młodych naukowców i doktorantów. Coraz częściej biorą oni na siebie odpowiedzialność za zdobywanie środków na badania, budują własne zespoły naukowe, uczestniczą w opracowywaniu programów nowych inicjatyw dydaktycznych (np. studiów podyplomowych), opiekują się studentami należącymi do poszczególnych sekcji kół naukowych, czy też biorą udział w licznych aktywnościach promujących działalność WMWZ. Ostatnim przykładem wielkiego sukcesu młodego naukowca jest uzyskanie finansowania projektu w programie NCBiR Lider przez dr. inż. Mateusza Rawskiego. Projekt dotyczy wykorzystania białka i tłuszczu owadów w żywieniu ryb jesiotrowatych i opiewa na kwotę niemal 1,5 mln złotych. Rozumiejąc konieczność umiędzynarodawiania nauki, młodzi naukowcy WMWZ odbywają liczne staże w prestiżowych instytucjach badawczych na świecie, skąd nie tylko przywożą cenne doświadczenie, ale również zawiązują nowe nici współpracy na-

ukowej. Wielu z nich za swoje osiągnięcia uzyskało prestiżowe wyróżnienia, takie jak stypendium START Fundacji Na Rzecz Nauki Polskiej czy też Stypendium Ministra Edukacji i Nauki dla wybitnych młodych naukowców.

Na szczególne słowa uznania za trud pracy na rzecz Wydziału zasługują również pracownicy zatrudnieni na stanowiskach inżynieryjno-technicznych i administracyjnych. To między innymi dzięki ich zaangażowaniu prowadzone są badania naukowe i dydaktyka na najwyższym poziomie.

Patrząc w przyszłość

Jubileusz 70-lecia WMWZ to nie tylko okazja do podsumowań, ale również doskonały moment na niezbędny refleksję nad przyszłością Wydziału. Przyszłości nie można przewidzieć, ale do pewnego stopnia można ją kreować, realizując założoną strategię rozwoju. To od innowacyjności pomysłów naukowych i wytrwałości w aplikowaniu o środki na badania zależy przyszłość Wydziału. Jednym z ważniejszych wyzwań stojących przed naukowcami jest poprawa komercjalizacji wyników badań oraz zwiększenie liczby wdrożeń i patentów. Bardzo liczymy, że przyczyni się do tego realizacja wartej niemal 40 milionów złotych inwestycji zwanej „Centrum klinicznym B+R medycyny i hodowli zwierząt oraz ochrony klimatu”. Centrum ma łączyć w sobie zarówno funkcję nowoczesnego ośrodka badawczego, jak i jednostki świadczącej usługi dla społeczeństwa i przemysłu. Z punktu widzenia rozwoju oferty dydaktycznej Wydział zamierza kontynuować proces umiędzynarodowienia studiów oraz promować nowe formy zdobywania wiedzy (kursy, studia podyplomowe, szkolenia specjalistyczne itp.) – zarówno te prowadzone w sposób tradycyjny (w murach Uczelni), jak i mogące odbywać się w ramach kształcenia na odległość. Z pewnością należy również prowadzić konsekwentną politykę kadrową, mającą na celu stymulację pracowników do prowadzenia badań interdyscyplinarnych, odbywania zagranicznych staży, aplikowania o granty i publikowania uzyskiwanych wyników w czasopiśmie naukowych o wysokiej renomie. Określenie ambitnych wymogów związanych z awansem naukowym oraz zatrudnianie nowych, perspektywicznych badaczy – zwłaszcza z zakresu nauk weterynaryjnych powinno stać się priorytetem na najbliższe lata działalności Wydziału. Z kolei pragnąc zapewnić „naukową sukcesję” w obrębie dyscyplin zootechnika i rybactwo i nauki biologiczne należy wypracować jeszcze skuteczniejsze metody zachęcania najlepszych studentów do obierania ścieżki kariery naukowej w ramach kształcenia w szkole doktorskiej.

Tylko realizując powyższe założenia, można z optymizmem patrzeć w przyszłość, zachowując wiarę, że Wydział Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu będzie kontynuował zapoczątkowaną 70-lat temu ścieżkę rozwoju wszystkich aspektów swojej działalności, stając się w niedalekiej przyszłości jeszcze bardziej zauważanym w świecie ośrodkiem naukowo-dydaktycznym.